

Regionaal Actieplan Aanpak Tekorten

Samen een toekomstbestendige sector Zorg en Welzijn

Erna Laclé: 'Belangrijk is dat zorg- en welzijnsinstellingen voortdurend input blijven leveren voor het onderwijs.'

Leereenheden maken de arbeidsmarkt flexibeler

Om de doorstroom en zij-instroom van zorg- en welzijnsmedewerkers te bevorderen, wordt op landelijk niveau onderwijs ontwikkeld in leereenheden. Volwassenen die zo'n kortdurende leereenheid hebben gevolgd, kunnen direct werken op het specifieke werkgebied waarvoor ze zijn opgeleid. September dit jaar gaat de eerste leereenheid van start in de regio Amersfoort Eemland.

Utrechtzorg merkte dat er vanuit het werkveld in haar arbeidsmarktregio Amersfoort en Eemland door arbeidstekorten steeds meer behoefte ontstond aan modulair opleiden. Door kleine stukken zorgopleiding aan te bieden, zou het voor volwassenen makkelijker worden in of door te stromen. Zij kunnen dan direct worden ingezet voor een afgebakende werkeenheden. Bovendien hoeven collega's dan voor dat deel veel minder tijd te steken in begeleiding, wat de werkdruk vermindert. De bijkomende vraag was om dit met een aantal zorgorganisaties in de regio op te pakken en die vorm van onderwijs gezamenlijk te erkennen. Pas dan zouden werknemers die willen overstappen naar een andere organisatie, niet telkens opnieuw opgeleid te hoeven worden.

Leereenheden

Met deze opdracht ging Erna Laclé aan de slag. Zij is projectleider leren en werken bij Utrechtzorg. Ze vertelt dat ze samen met zes zorgorganisaties en drie onderwijsinstellingen de leermodules zou gaan ontwikkelen. 'Maar toen de organisatie van zorgondernemers ActiZ van onze plannen hoorde, wilde die graag aanhaken bij ons project. Ons initiatief sloot mooi aan op hun opdracht om vernieuwingen aan te brengen in hun brancheopleidingen. Deze

samenwerking vonden we een goed plan. ActiZ heeft vervolgens CINOP ingeschakeld, een bureau dat onder andere is gespecialiseerd in leerprocessen. Dat heeft ons begeleid in het proces om de bestaande zorg- en welzijnsopleidingen op te delen in zogenaamde leereenheden. Het uiteindelijke doel is dat mensen die alle leereenheden stapelen, een erkend diploma krijgen.'

Landelijke opschaling

Inmiddels is de samenwerking uitgebreid met de mbo-raad en VGN, de brancheorganisatie voor gehandicaptenzorg. Die waren eveneens al bezig met gelijksoortige plannen. Niet vreemd omdat ook het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur pleit

Meer goede voorbeelden?

Ga naar www.regioplus.nl/raat en lees de interviews over voorbeelden die goed werkten of waarvan geleerd is.

voor flexibilisering van het beroepsonderwijs voor volwassenen en voor Leven Lang Leren. Laclé is nu via RegioPlus een van de twee projectleiders van het landelijke project Opleiden in Leereenheden. 'Dit vergt uiteraard flexibiliteit van het onderwijs. In onze eigen arbeidsmarktregio is het nu gelukt om in september de eerste leereenheid te gaan starten, namelijk die voor individuele zorg van de opleiding Helpende, een mbo 2-opleiding. Het mooie is dat zorg en welzijn hiermee de eerste sector is die beroepsonderwijs voor volwassenen gaat flexibiliseren.'

Input van het veld

Na de introductie van de eerste leereenheid zullen er geleidelijk meer volgen. Laclé weet dat er in november twee nieuwe bijkomen. 'We hebben het in eerste instantie over drie opleidingen die we gaan opdelen in leereenheden, namelijk mbo 1, 2 en 3 voor zorg en welzijn. In de gehandicaptenzorg zijn eerder projecten gedaan met de opleidingen Maatschappelijke Zorg 3 en 4. Al die leereenheden moeten een landelijke erkenning krijgen. Belangrijk is dat zorg- en welzijnsinstellingen voortdurend input blijven leveren voor het onderwijs. Pas dan is het mogelijk de leereenheden optimaal af te stemmen op de behoeften van het werkveld.'

'We wilden mensen bereiken die al een andere loopbaan hebben gehad en misschien toch nog graag een overstap willen maken naar onze sector.'

David Huizing, ZorgZijn Werkt

'Het liefst willen we zoveel mogelijk mensen binnenboord houden en hen zo nodig perspectief bieden binnen andere organisaties van ons netwerk.'

Lydia van Baak, WGV Zorg en Welzijn Zuid-Holland Zuid

'Organisaties die dit voorbeeld willen overnemen, raad ik aan aandacht te besteden aan draagvlak en ondersteuning van de werkbegeleiders.'

Wilma Jansen, samen Voor Betere Zorg

RAAT bundelt krachten in de regio

Medio 2016 vond op de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn een omslag plaats van een overschot aan bepaalde functies naar een tekort of mismatch van op dat moment beschikbare mensen. De regionale werkgeversorganisaties, verenigd in RegioPlus, sloegen de handen ineen en kwamen samen tot Regionale Actieplannen Aanpak Tekorten (RAAT).

Via RAAT bundelen organisaties regionaal de krachten om nieuwe medewerkers te werven en zorgprofessionals te behouden. Hierbij zoeken zorgorganisaties actief de samenwerking op met andere stakeholders, zoals het onderwijs en het UWV waardoor een integrale aanpak ontstaat. De activiteiten en projecten die binnen zo'n samenwerkingsverband opgepakt worden, komen bovenop de reguliere acties die lopen, om de juiste mensen te vinden en te behouden.

Binnen het samenwerkingsverband RegioPlus, wisselen de regionale werkgeversorganisaties kennis en ervaringen uit en leren we van elkaars' best practices'. Dit zorgt voor verdieping en versneling van de regionale aanpakken. Hiermee geven we invulling aan de landelijke ambities om de instroom in relevante opleidingen te vergroten en zorgprofessionals voor de sector te behouden. Door de samenwerking binnen en tussen de regio's bouwen we aan een toekomstbestendige sector.

Er zijn 28 arbeidsmarktregio's, verdeeld over 14 regionale werkgeversorganisaties. In totaal zijn er 26 RAAT's. Reden hiervoor is dat een aantal (aan elkaar grenzende) arbeidsmarktregio's eenzelfde RAAT heeft, terwijl een aantal andere arbeidsmarktregio's meerdere RAAT's kent. Dit is geheel afgestemd op de behoefte van de desbetreffende arbeidsmarktregio.

In totaal zijn er 17 regionale contactpunten waar mensen die graag in de sector willen werken een warm welkom krijgen en geholpen worden bij het vinden van de juiste baan.

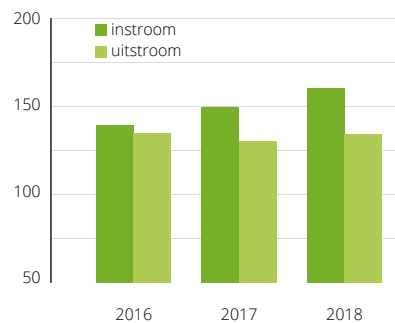
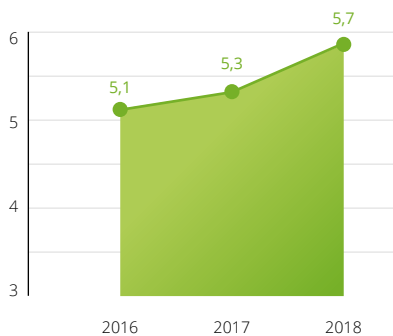
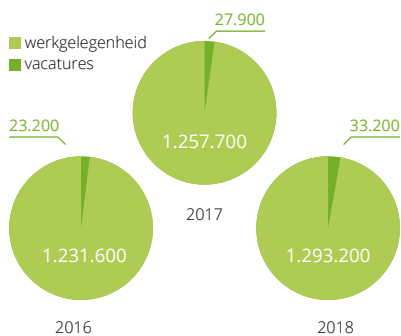
De RAAT's zijn onderschreven door ruim 2868 zorginstellingen, 63 onderwijsinstellingen, 147 gemeenten, 12 zorgkantoren en 55 overige organisaties zoals vakbonden, koepelorganisaties en netwerken. En nog steeds sluiten zich instellingen en organisaties aan om samen de tekorten in de regio's te bestrijden.

Het samenwerkingsverband vertegenwoordigt in totaal 1247 unieke leden

RAAT kent een vaste overlegstructuur op landelijk niveau, waarbij alle regionale RAAT-projectleiders elkaar maandelijks spreken. Dit overleg wordt georganiseerd vanuit RegioPlus en er is structureel een landelijk projectleider RAAT vanuit RegioPlus bij aanwezig. Regelmatig wordt een landelijke partij bij een deel van dit overleg uitgenodigd om samen met de projectleiders RAAT een thema uit te diepen.

Totale werkgelegenheid

Het aantal geregistreerde werknemers per jaar (feitelijke werkgelegenheid) afgezet tegen de vacatures in Zorg en Welzijn.

Bron: CBS (totale economie, sector Gezondheids- en welzijnzorg, vacatures, seizoensgecorrigeerd, derde kwartaal). Alleen landelijk beschikbaar.

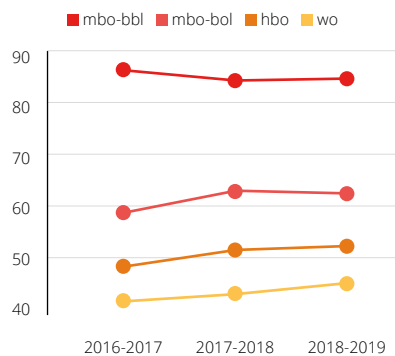
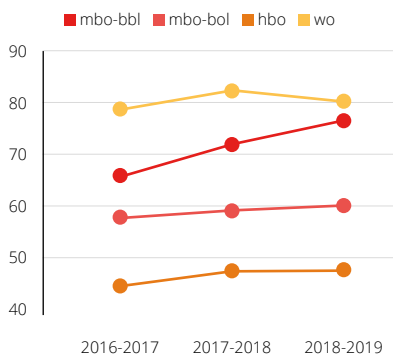
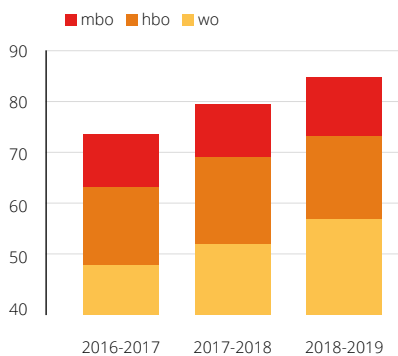
Ziekteverzuim (in %)

Totaal aantal verzuimdagen per jaar ten opzichte van het totaal aantal werkdagen per jaar.

Bron: CBS (AZWstatline); ziekteverzuim per jaar. Alleen landelijk beschikbaar.

Instroom/uitstroom (x 1000)

Bij de instroom is uitgegaan van de beschikbare cijfers van werknemers in loondienst. Er is geen zicht op het aantal zorgverleners dat als zzp'er werkt. In de uitstroomcijfers zitten ook cijfers van werknemers die niet langer in loondienst werkzaam zijn, maar wel als zzp'er inzetbaar zijn.

Instroom in mbo, hbo en wo (x 1000)

Aantal unieke personen dat in een jaar is ingestroomd in het beroepsonderwijs voor zorg en welzijn.

Studierendement (in %)

Studierendement is het aantal studenten dat de opleiding haalt in de aangegeven studieduur + 1 jaar.

Sectorrendement (in %)

Sectorrendement is het aantal studenten dat één jaar na afronding van de studie ook in de sector aan het werk is.

